

Trio Kataraõna Maria Kits, Valle-Rasmus Roots, Sten Lassmann

I NAGU INTERPREET

"i nagu interpret" on M uusika uus rubriik, kus saavad sõna Eesti interpreedid - oma saabuvate kontsertide ja kontserdikavade kaudu. Rubriigi avaloos räägivad Katariina Maria Kits, Valle-Rasmus Roots ja Sten Lassmann lähemalt oma 6. oktoobril Estonia kontserdisaalis toimuvast kontserdist, kus on kavas Tšaikovski suur klaveritrio a-moll op. 50, Rahmaninovi "Eleegiline" trio nr 1 g-moll ja Sostakovitši klaveritrio nr 2 e-moll op. 67. Kuidas kontserdikava kujunes, miks valisite just need teosed?

Sten Lassmann: Meil on fantastiline võimalus mängida koos parimaid klaveritriosid. Mulle tundub, et meil on tõeline non plus ultra kava - suurimate Vene meistrite triod, läbiva eeleegilise joonega. Eriti suur elamus on minu jaoks Tšaikovski gigantne, viiekümne minuti pikkune trio a-moll, ilmselt suurim teos klassikalises triorepertuaaris. Seal on teksti palju rohkem kui Tšaikovski 1. klaverikontserdis ning palju raskeid kohti. Salvestistelt kuulen, et ka legendaarsed virtuoospianistid mõnes kohas "libastuvad". Seda teost pole keegi meist ka varem mänginud.

Valle-Rasmus Roots: Pärast esimesi kontserte selle kavaga tuleb vist tõdeda, et oleme tahtnud kõmpida enda võimete piire. Lava meie ümber on (kujundlikult väljendudes) Tšaikovski trio viimaseks leheküljeks higist, verest ja pisaratest immutatud, aga pärast poolteist tundi triorepertuaari kõige kurnavamaid lahinguid tuleb leida veel see viimane, lõplik ja totaalne energia, kui saabub postuumne kulminatsioon, raevukas leppimatus ning lõppeks nii muusika kui muusikute raugemine. Sostakovitši trio valisime kavva muidugi seetõttu, et see pole mitte üksnes kõige eredam teos klaveritriode žanris, vaid ehk kogu kammermuusika literatuuris laiemalt. Rahmaninov lisandus siia juba leinalise teemaga haakuvalt täiesti loomulikult, ilma et see mingit eraldi seletust vajaks.

Katariina Maria Kits: See, kas need klaveritriod on parimad, on muidugi iga kuulaja enda otsustada. Minu mäletamist mööda oli Stenil ja Vallel kava juba otsustatud, mina lihtsalt pikemalt mõtlemata nõustusin.

Milliste soovide ja unistuste täitmisega muusika vallas veel ametis olete?

S.L.: Nagu alati, kipuvad samale ajaperioodile langema paljud tähtsad asjad korraga. Minul on meie hiidkava kõrvalt veel vaja ette valmistada soolokava ja Beethoveni 4. klaverikontsert, rääkimata

Muusika

01.10.2020 00:00

Muusika

21

Teater Vanemuine
Rahvusoper Estonia
Teater

pedagoogilistest ning ühiskondlikest kohustustest. Valle-Rasmus, sina mängisid kevadel oma tšello magistrieksamil kõik kaksteist Alfredo Piatti kapriisi ja muu hulgas kirjutasid magistritööna loomeuurimuse samast asjast. Pianistile oleks võrdväärne tegu mängida lõpukavas Chopini etüüdide mõlemad oopused järjest otsast otsani; seda pole meil kunagi ette tulnud. Kas tunned end nüüd transtsendentaalse tšellistina, kas sul on esinenud ka mõni "taldrikute järgne" (piatti - it k taldrikud) sündroom?

V.-R.R.: Sten, publik ootab, kuhu jäävad su Liszti 12 transtsendentset etüüdi ja "jahujärgne" (liszt - ung k "jahu") sündroom?! Piatti kapriisid on aga vaimustav muusika ja tervikoopuse esitamine oli olnud mu unistus juba ammu. Kui minu unistamistel oleks seadusandlik jõud, mängiksid kõik tšellistid oma magistrieksamil seda teost. Käesolevast sügisest jätkan aga ammuste unistuste täitmise poole liikumist õpingute jätkamisega dirigeerimise alal.

K.M.K.: Minul on võimalus mängida 4. oktoobril EMTA sümfooniaorkestri ja dirigent Paul Mägiga Prokoijevi 1. viiulikontserti ning novembris jätkan oma õpinguteed Berliinis. Paganini kõiki 24 kapriisi sel hooajal veel kavas ei ole.

Millised on olnud teie viimase aja suurimad elamused?

V.-R.R.: ERSO hooaja avakontsert oli tõsine elamus. Fenomenaalne viiuldaja Sergei Hatšatjan Beethoveni viiulikontserdiga jääb küll 2020. aastast ühe eredama positiivse mälestusena meelde. Lisaks sellele, mis siin salata, rabas värske film "Tenet" - see film oli nii hea, et peaaegu juba nagu muusika! Ja muidugi Sostakovitši fännina tabas rahvusooperis Estonia värskest esietendunud Marina Kesleri Sostakovitši muusikale loodud ballett "Anna Karenina" mind hella kohta - soovitan soojalt.

K.M.K.: Minu viimase aja suurim elamus oli karantiiniaja kultuuritus. Mõistmine, et kriisiajal on muusik kasutu, ei olnud kergemate killast. Teisest küljest leidis esmakordselt aega suuremaks lugemiseks, maalimiseks, meeletusteks, jalutuskäikudeks ja muuks sääraseks, mis hinge toitis. Hiljutistest elamustest meeldejäävaim oli Vanemuise teatris etenduv "Pangarööv".